

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI
TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ PROGRAMI
TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS (İÖ) PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği								
Ders Kodu	HTR505			Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	4	İş Yüğü	102 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencinin ruh sağlığı ve hastalıkları alanındaki uzmanlık düzeyinde kuramsal bilgileri, kavramları, araştırmaları analiz etmesi, her gelişim döneminde ki bireylerin ruh sağlığını etkileyen internal ve eksternal faktörleri tanımlama ve hemşirenin ruh sağlığının korunması ve yükseltilmesi, hastalıklarda bakım ve rehabilitasyonuna ilişkin becerileri kazanmasıdır.								
Özet İçeriği	Bu ders; ruhsal sorunların etiyoloji ve epidemiyolojisinin incelenmesi, psikiyatri hemşireliği alanındaki kuramcılar ve kuramların gözden geçirilmesi, ruh sağlığının korunması, geliştirilmesi, ruhsal hastalıklar acil durumların ele alınması ve bakım kavramını öğretir.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma, Problem Çözme								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989.
2	Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996.
3	Cook JJ, Fontaine KL. Essentials of Mental Health Nursing. Addison-Wesley, California, 1991.
4	Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996.
5	Janosik EH, Davies JL. Psychiatric and Mental Health Nursing. Second Edition, Jones and Bartlett Publishers, United States of America, 1989.
6	Johnson BS. Adaptation and Growth Psychiatric Mental Health Nursing. Lippincott Company, Newyork, 1997.
7	McFarland GK, Thomas MD. Psychiatric Mental Health Nursing. Lippincott Company, London, 1991.
8	Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul.
9	Kum N.(2000) Psikiyatri Hemşireliği El Kitabı Vehbi Koç Vakfı Yayınları, II.Baskı, İstanbul.
10	Barry PD. (2002). Mental Health and Mental İllness. Lippincott Company, Philadelphia.
11	Isaacs A. (2001) Mental Health and Psychiatric Nursing. 3rd Ed. Lippincott Company, Philadelphia
12	Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
13	Varcarolis EM (eds). (1998) Foundations of Psychiatric Mental Health Nursing. 3rd Ed. WB Saunders Company, Philadelphia.
14	Videbeck SL. (2004) Psychiatric Mental Health Nursing. 2nd Ed. Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia.
15	Schultz JM, Dark SL. Basic concepts. Manual of Psychiatric Nursing Care, üçüncü baskı, Scott- Foresman, 1990, s.7-15.
16	Mcbride AB: "Psychiatric Nursing In The 1990", Arch Psyc Nurs 4(1):21-27, 1990.
17	Rawlins R, Williams S, Beck C: Mental Health Nursing, Third Edition, Mosby Yera Book, 1997.
18	Stuart GW, Suddeen SJ: Principles and Practice Psychiatric Nursing, Mosby Company, Toronto, 1987.
19	Fortinash KM, Holoday PA: Psychiatric Mental Health Nursing, Mosby Company, Philadelphia, 1996.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Giriş ve Dersin Tanıtımı -Ruh Sağlığı ve hastalıkları Hemşireliğinin Tarihsel Süreci
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
2	Teorik	Ruh Sağlığı ve hastalıkları Hemşireliğinde Temel Kavramlar-Temel Kuramlar ve Ruh Sağlığı ve hastalıkları Hemşireliği

2	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
3	Teorik	Terapötik Ortam ve Çevre Ruh Sağlığı Hizmetlerinde Etik Yasal Sorunlar-Ruh Sağlığı Bozukluklarında Tanı Kriterleri ve Hemşirelik Süreci
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
4	Teorik	Ruhsal Bozukluklara Giriş Duygulanım Bozukluğu Olan Bireyler ve Hemşirelik Yaklaşımı Şizofreni ve Diğer Psikotik Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı-Somotoform ve Disosiyatif Bozukluğu olan Bireyler ve Hemşirelik Yaklaşımı Psikosomatik Bozukluklar ve Hemşirelik Yaklaşımı
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
5	Teorik	Kişilik Bozukluğu olan Bireyler ve Hemşirelik Yaklaşımı Cinsel İşlev Bozukluğu ve Hemşirelik Yaklaşımı-Madde Kullanım Bozukluğu ve Hemşirelik Yaklaşımı Organik Ruhsal Bozukluğu Olan Bireyler ve Hemşirelik Yaklaşımı
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
6	Teorik	Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Alanında Uygulanan Tedavi Yöntemleri ve Hemşirenin Sorumlulukları-Psikiyatrik Rehabilitasyon
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
7	Teorik	Psikiyatride Acil Durumlar ve Acil Psikiyatri Hemşireliği-Psikiyatride Acil Durumlar ve Acil Psikiyatri Hemşireliği
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
8	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
	Ara Sınav (Vize)	Ara sınav
9	Teorik	Konsültasyon-Liyezon Psikiyatri Hemşireliği-Genel Tıpta Ruh Sağlığı bozuklukları ve multidisipliner yaklaşım
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
10	Teorik	Yaşamı tehdit eden hastalığa sahip bireylerin bakımı-Ruhsal bozukluklarda ilaç tedavileri ve hemşirelik bakımı
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
11	Teorik	Ruhsal hastalıklarda önleme-Önleme düzeyleri
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
12	Teorik	Ruhsal bozukluklar ve sağlığın yükseltilmesi-Çocuklukta görülen ruhsal bozukluklar

12	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
13	Teorik	Ergenlerin ruh sağlığı sorunları-Yaşlılık ve Ruh Sağlığı
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
14	Teorik	Bağımlılık ve hemşirelik bakımı Ruhsal bozukluğu olan Evsiz Bireyler Sokak çocukları Ruhsal bozukluğu olan Mahkumlar
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
15	Teorik	Toplumda Şiddet ve İstismar Şiddet ve istismar mağdurlarının bakımı
	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
16	Ön Hazırlık	Birckhead LM. Psychiatric Mental Health Nursing. JB. Lippincott Company, Pennsylvania, 1989. Carson VB, Arnold EN. Mental Health Nursing. Saunders Company, London, 1996. Fortinash KM, Holoday-Worret PA. Psychiatric Mental Health Nursing. Mosby Company, Boston, 1996. Kaplan & Sadock. (2005) Klinik Psikiyatri, Çev: Aydın H, Bozkurt A. Güneş Kitabevi, İstanbul. Stuart GW, Laraia MT. (1998) Principles Practice of Psychiatric Nursing. Mosby Company, London
	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	2	2	56
Ara Sınav	1	20	4	24
Dönem Sonu Sınavı	1	20	2	22
Toplam İş Yükü (Saat)				102
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				4

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Psikiyatri hemşireliğinin tarihçesini tartışabilme,
2	Psikiyatri hemşireliği alanındaki kuramcıları ve kuramlarını tartışabilme,
3	Psikiyatrideki ekolleri ve akımları tartışabilme
4	Sistem teorileri, gelişim teorileri, öğrenme teorilerini ifade edebilme,
5	Danışmanlık ve yardım becerilerini kullanabilme,
6	Ruhsal sorunu olan bireyi değerlendirebilme,
7	Psikiyatride kullanılan tanı ve tedavi yöntemlerini sıralayabilme,
8	Hastanın hastalıklara uyumunu ve rehabilitasyonunu sağlayabilme
9	Kriz, krize müdahale ve stresle baş etme yöntemlerini tartışabilme
10	Genel sağlık sistemi içinde konsültasyon liyazon psikiyatri uygulamalarının sağlık sistemine etkisini tartışabilme,
11	Etik ilke ve kavramlarını uygulamalara yansıtmada istekli olma,
12	Ruh sağlığını koruyucu, geliştirici, tedavi edici yöntemleri gereksinimi olan bireylere uygulayabilme.

Program Çıktıları (Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği Tezsiz Yüksek Lisans (İÖ) Programı)

1	Hemşirelik lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği alanında uzmanlık düzeyinde kuramsal ve uygulamalı güncel bilgilere sahiptir, bunları geliştirir, derinleştirir ve kullanır.
2	Alanındaki bilgilerini, güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını aynı alandaki veya dışındaki gruplarla yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli bir biçimde tartışır ve paylaşır.
3	Kanıtla dayalı uygulamaları takip eder ve mesleki uygulamalar ile ilgili kendi alanında kanıt oluşturacak araştırmalar yapar.
4	Alanı ile ilgili çalışmaları bağımsız ve/veya ekip olarak yürütür.

5	İstatistik hakkında bilgi sahibidir, ilgili yazılımları etkili kullanır, araştırma yaparken doğru istatistiksel yöntemleri seçme, hesaplama ve yorumlayabilme becerisine sahiptir.
6	Yaptığı / katıldığı araştırmanın raporunu yazabilir ve ulusal/uluslararası kabul görmüş hakemli bir dergide yayımlar / bilimsel toplantılarda sunar.
7	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği alanı ile ilgili konularda strateji ve politika geliştirebilme ve uygulama planlarını yorumlar ve elde edilen sonuçları bilimsel ve etik çerçevede değerlendirir.
8	Bir yabancı dili en az Avrupa dili portföyü B2 genel düzeyde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7	ÖÇ8	ÖÇ9	ÖÇ10	ÖÇ11	ÖÇ12
PÇ1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ7	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
PÇ8	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

